

# Աստուծոյ Էջեր

## Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻՓԸՅՅԷ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1867 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 30 ՃԻԷՄԸ ԻՐԹԻՍԻ

ՆԻՄԵՐՈ 479

Տոգուածի լիցենզիայի համար 6 հոգի հանձն 300  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու

Իրանական պետական հիւանդանոցի  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու

Մեքսիկայի պետական հիւանդանոցի  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու  
հիւանդանոցի, 200 զ" օրու, 100 զ" օրու

### Ի Լ Ա Ն

Տիւնքի կիւն վարոր կիթմէգտէն էվ  
վէլ Գալաթիայի խառն ժողովա կիտէ  
րէք, հէմ ասգթոր Գալաթիայի խա  
րաքըմըգտան փրկիչ իտարէսինէ վէքիւ  
մուլթաք իտարէսին իթմիչ օլտուղումու  
ղու իթմար իթմիչ, վէ հէմուէ վէտա  
լաշմաք պորմումուղու էտա իտարէսին  
միգտէ, մէճիսին չիմտի եէնի պիր հէ  
եթ քէսպ իթմիչի պէտանիլէ պէրա  
պէր, եարտորմագտա օլտուղումուղ մէք  
թէպ եիւլիւնտէն միլէթէ պէլքի պորմ  
պըրաքըրըք գորգուսու մէլտանէ գոնու  
մուշ, վէ օլ պապտէ անձաք քէնտիմիլ  
մէսուլ օլտուղումուղու սէյլտիկիմիլ  
տէն, մէճիս թարաքընտան տախի զս  
գէթալարտա շու խուսուս րէսմէն իլան  
իտիլմէս լաղըմ կէլէճէկի իթմար իտիլ  
միչ, վէ թարաքըմըգտան, րէք ալեա օ  
լուր, իթմիլար իտէրիլ ճէվապը վէրիլ  
միչ տիր:

Իմտի, հէր նէ գատար էվլէլէրի ի  
լան իթմիչ իտէքտէ, թէքարէն իլան ի  
տէրիլք քիլ պիլ մէքքիւր էպիլիլ իլէն պէշ  
րարտան պիլիլէրճէ գուրուշա գատար հէր  
նէքի ալմագտա իտէք, քէնտի հիսապըմ  
գա տըր, միլէթ սանտըղը թանըմաե  
ձաք տըր:

Շու միւնասէպէթ իլէ ղայրէթքէշ  
գաթարա խապէր վէրիլքքի, տոգթոր  
Գալաթիայի իմգատընա քիմ քի պիր լե  
րատան էլի իրաեա գատար պիլիլ իլէն  
իթմիլար իտէր իտէ, քէնտիլէն գապու  
լիմիլ տիր:

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Հէր նէ գատար տիւնքի կիւն իլան  
իտիլմէս ունուտուլմուշ իտէք, ղազէ  
թամըղըն եիլէ էվլէլքի կիպի հէր կիւն  
շըգաձաղըն պէտան իտէրիլ:

### ՀԱՎԱՏԵՍԱԹՐ ՏՄԻԼԻԹԵՆԷ

#### Կ Ի Ր Ի Տ

Տէվլէթի ալիլէնին էմրի իթիտալ իւգ  
րէ պուլոււնմասընա գարշըլըք, Կիրիտ գոր  
պալարընըն էյիլք պիլմէք իլէն անպիպ  
սուրէթտէ պիր հալէրի վար տըր, կէ  
շէնտէ նէշ իթմիլիմիլ ալիլ ումու  
միլէն, ճէգիլէնին իտարապիլիլ իլէ ճէ  
վապ վէրիլտըր, նաւը քի թալիմին իթ  
միչ իտիլք, Պապը-ալիլին պու հարաքեա  
թընտա պիր գուլլէթիլք էսէրի միւ  
շահէտէ իտէրէք, օնա կէօրէ տալիլան  
մագտա տըրլար, պէրէքթաթ վէրսին  
քի պուլարըն պու Ֆէնտէրի եէնի  
պիր չէյ օլմանըպ, անլէրէ տալիլմագը  
ղա մէնթաթը օլանլարտան պաշա քիմ  
սէյի ալտաթմագըր:

«Մէլքիւր ալիլ ումումիլին իլանը  
սէպէպիլտէն ասաքիլի Շահանէ օրտու  
գուրտու գլարը մահէլէրտէ օլմուրտուգ  
լարընտան պէրու, գորպալար հէման քէն  
տի պաշարընա գալմըշ կիլիլ օլուպ, իթ  
մէտիլքէրի ուլղոււնսուղուգ գալմալըշ  
տըր, Ֆաղաթ պու ալիլմէնապ վաթան  
բէրվէրէր իլէն, եագմագ, հէփսինտէն  
միւրաձաձ թուլթուլմագտա տըր:

«Բէրիատաա քէնտի էլիլիլ իլէ  
եագաղըլարը աթէշ, իտարիլէ իտանէ վէ  
էթրաթ ճիվարտա պուլոււնան գէթին  
աղաձլարըն քիլ իթմիչ տիր:

«Գանտիա շէհրինին պաթը թարա  
քընտա պուլոււնան սայիր պիր գալիլէ  
տէ, չիմտիլէրտէ Տէր-սէտաթէթտէ պու  
լոււնան Պէտէրամ բաշանըն միւթասար  
ըրժ օլտուղու պիր չիթթիլիլ պաղէ  
վէ գէթինիլքէրի նարէ գուրպան կիթ  
միչ տիր:

«Քէզալք ալիլ մահէլտէ պուլու  
նուպ, ճէգիլէնին գալիլմագալըն միւ  
թասարըն օլտուղու իւշ եիլք քէօր:

տէն միւթէձալիլ աղաձտան իպարէթ  
օլան պիր գէթինիլք աթէշէ վէրիլմիչ  
տիր:

«Բէթիմտան իլի սաաթ մէսաթէտէ  
տախի պու թարգ նապէձա հարաքեաթ  
վուգու պուլմուշ օլուպ, 16 պիլ գա  
տար գէթին աղաձը եագաղըլար տըր  
իմտի պուլարտա հէր պիր գէթին ա  
ղաձընըն, պէշ եիլք ղըշ, տիլէթի պու  
լոււնտու ղոււնտան, պիլիլք պիր մէպաղ  
թէլէթ օլմուշ օլտուղու ալիլքար կէօ  
րիլիլ:

«Թուլէն 8, վէ արգէն 4 եախտ  
5 միլ օլան պիր արագի իւգէրիլտէ, 8  
գարիլէ վէ 9 պիլ տէնիլմ պաղ եագ  
մըշար տըր:

«Ճէգիլէնին իլէրիլէրիլտէ պու իլէր  
վուգու կէլմէքտէ իլէն, րուլար իս  
թիլաթաթ շէհրէ կիլիլ կէլմէքտէ, վէ  
տաաքիլի Շահանէ թարաքընտան  
հիւսնիլ գապուլիլէթ պուլմագտա տըր  
լար, իլի թարաքըն հարաքեաթընտա  
կէօրիլէն պու Ֆարգ, պիրպիլիլէն մու  
ղայիլ օլուպ, հիստէ ալմաձաք պիր հա  
կէօրիլէնիլ պիլիլ, Պիր թարաքտան ա  
լիլմէնապըլա էմրի իթիտալ իւգրէ պու  
լոււնմագ, տիլէր թարաքտան, գուլմու  
թէտաաթի վէ իտարապ իթմէք, չիլքհէսիլ  
պու թարգ հարաքեաթլար իլէ տէյիլ քի  
րուլար էվթօրանըն հիւսնիլ թէվէձիլ  
հիւսնիլ սագալաեապիլիլ:

«Օսմանլար թարաքընտան Կիրիտ  
տէ իթթիլապ օլոււնան թէտապիլիլ հա  
սէնէ վէ իտարապանէյէ րիանէթ օլոււ  
մաաղը միսիլու, ճէգիլէնին ապօգա  
սընա տախի րիանէթ օլոււմաձաքտա  
տըր:

«Իլիլ եիլք նէճէր Եուսնը կէօ  
նիլ իլիլէր, տիլահ, մէքիլաթ վէ միւ  
հիւսնիլ սայիրէլէրի իլէ պէրապէր, րէ:



խիտ մեծ պիտի ըլլայ, վասն զի այս բազմահայ վիճակն եւս հանդերձեալ է գլորիլ ի խորս կրօնափոխութեան:

Ո՛հ, մինչեւ ցե՛րք այսպէս թշուառ Հայութիւնը պիտի պառակտի եւ լշտանայ անարժան կղերականաց պժգալի արարքներովը: Մինչեւ ցե՛րք խեղճ ժողովուրդը պիտի հարստահարուի, տաղնապի եւ պիտի զրուկուի ազգադաւ անձանց սոսկալի ամպարը: Թող ինչնեքոյն ու անպթութիւններովը:

Յորհալի եւս դե՛ռ պիտի զեղծանին, յուլանան, հեղգանան, եւ պար առած պիտի կայթեն ազգին թշնամիքը, եւ մինչեւ ո՛ր կէտ զգայուն Հայ սիրտը անտարբեր աչօք պիտի նկատէ իր Ս. եկեղեցին եւ զկրօնն քանի մ'անձանց կրից գործի եղած, եւ սըրբազան աւանդութիւններն առ ոտն հարեալ, Համբարութիւնն ալ անշուշտ իրեն սահման մ'ունի: Այո՛, բաւական հեծեց. պօռաց կանչեց Հայն. այո՛ ամէնուն վրայ. բայց իր ձայնը գէթ արձագանք մ'ալ չգրտաւ: Այլ ի՞նչ երկարել պէտք է. պարզեմ խօսքերս եւ ճիշդ եղելութիւնն սկսիմ փոքր ի շատէ ստորագրել:

... Տէր. խորին գոհունակութիւն եւ բի՛ւր շնորհակալութիւն ազգային լրագրագետներէդ. որ շատ անգամ ձեր ազգագրութեան թերութիւն միջոցաւ հրատարակած եւ ի լուր աշխարհի հոշակած էք, պորտաբոյժ եւ անարժան կղերականաց ազգադաւ գործերն եւ խեղճ ժողովուրդը տուած անտանելի հարստահարութիւններն զայնթաղութիւններն. այո՛ ձեր ազգասիրական եւ ազգու խօսքերով եւ գրչով բաւական մեղմած էք նոցա ցաւերն: Որոնցմէ խրախուսուած աւասիկ ես ուրիշ աւելի սրտմաշ եւ ցաւալի անձքի մը նկարագրութիւնն կ'սկսիմ, որ սաստկագին վրդովեց, եւ տակն ու վրայ ըրաւ Մանճըլլի վիճակը: Այս վիճակը ամենամեծ Հայ վիճակներէն մէկը կը համարուի. եւ Սոյ ալ թէմերէն է. իր տակը ունի երեսուն կամ քառասուն Հայ գիւղեր, եւ Ս. Թորոս անուամբ վանք մը ուր կը նստի առաջնորդը: Այս վանքը թէեւ բաւական հարուստ է. բայց մինչեւ ցարդ ազգին ամենեւին արդիւնք մը հասուցած չէ, մինչեւ անգամ վարժարան մ'ալ չունի, եւ ոչ իսկ քանի մը վարդապետներ կամ եկեղեցականներ, միայն եպիսկոպոս մը որ կէմէրէկցի Չաքարիա եպիսկոպոսն է՝ եւ քանի մը հոգիալ իր կողմնակիցներէն: Այս եպիսկոպոսը, որուն դայթակղելի արարքներն եւ անցեալը անշուշտ գիտէ սրբազան Պատրիարք Հայրը չունի կրօնք եւ հաւատոյ էական մասանց վրայ բաւական տեղեկութիւններ եւ իր անունն անգամ խիստ մեծ դժուարութեամբ կրնայ ստորագրել:

Բայց եւ այնպէս ինքը այնչափ կրօնագէտ է, որ մէկ խօսքով առանց խորհրդածութեան եւ քննութեան մեղօք եղած ամուսնութիւններ դիտէ եւ կը հասկնայ եւ ստակով զանոնք քաւել կը հրամայէ, հազար կամ երկու հազար զուրուշ կ'սի ձի մը եպիսկոպոսին նուիրել, ինչ եւ իցէ:

... Խմբագիր, եթէ այս եպիսկոպոսին կենսագրութիւնն ընել պէտք ըլլայ, շատ

մը բազմահատոր գրքեր պէտք են, այնպէս որ մէկ օրուան գործածները մէկ հատոր մը հազիւ կրնայ բովանդակել: Ուստի հոս ես իրեն գործածներէն միայն մէկ օրուան եւ կամ ամենափոքր մէկ մասը պիտի քաղեմ, զոր թող սարսուռով կարդայ սիրելի ընթերցողը: Ինչպէս ըսի Մանճըլլի վանքը մէծ բազմութիւններ չունի, բայց եւ այնպէս քսան կամ քսան եւ հինգ տարեկան օպասունիներ կը պահուին հոն, որուն հետեւանքը ինքնին մակաբերեցէք. . . ահա այս անցքէն ուրիշ հատ մ'ալ որ ըրողը վիճակը տակն ու վրայ ըրաւ:

Խեղճ ժողովուրդը գոնէ տարին անգամ մը քարոզ մը լսելու միջոցաւ անգամ մը զրուցած է, բայց եւ ոչ իսկ ժամանակ մը իր տուրքերը տալ չէ զլացած եւ չի զանար ալ: Եթէ տարուան մը մէջ անգամ մը եպիսկոպոսը գիւղի մը այցելութեան ալ երթայ, այն միջոցն ալ ամուսնութեան խնդիրներով կանցնէ այսինքն, այս ինչին դուստրը այս ինչը մեղօք առած է, պէտք հազար դահեկան տայ եւ այն, ապա թէ ոչ՝ պէտք է ետ ըլլուի: Ինչպէս որ անցեալ տարիները կէմէրէկի մէջ ալ ըրաւ. բարեպաշտ Հայ ընտանիքէ երիտասարդ մը եպիսկոպոսին ազգականներէն մէկուն հետ կը նշանուի եւ տարի մ'ալ կանցնի, հարսանեաց պատրաստութիւններ կը ըլլան, ահա մէկէն եպիսկոպոսը կը հասնի, պատճառելով թէ այն երիտասարդին եղբայրը բողոքական է, կը զայրանայ եւ կը նեղսրտի, որ առանց իրեն գիտակցութեան եղեր է, այսինքն, ինքը ստակ չէ կրցեր առնել. մէկէն գիշերանց փոքրաւորը կը խաւրէ աղջկան հօրը, կըստպանայ անոր եւ բռնութեամբ կը պահանջէ որ դուստրը ուրիշ մէկու մը հետ նշանէ, (որ առաջնորդին ձի մը տալ կը խուսափար) աղջկան հայրը չը գիշանիր եւ յանձն չառնուր, բայց եպիսկոպոսը կը սնդէ սրով եւ բրով կահաբեկէ խեղճ ծերունին, եւ նոյն գիշերը իր ձեռքը նշանուած աղջիկը ուրիշի մը հետ կը պառկէ եւ ինքը առաւել կ'իկնէ կը գնէ կը փախչի: Ժողովուրդը զայրուցած աս անիրաւութեան վրայ իրար կիյնան եւ յաւիտեանս անհաշտ ատելութիւն կուրտեն. չկայ մէկը հոն որ ըսէ իրենց «արք եղբարք էք դուք ընդէ՛ր զրկէք զմիմեանս»:

Վերջապէս ազգութեան հոգին հոն աչաց ցողորով կը քաւէ այս սեղանակապտութիւնը, եւ ուրիշ անգամ մ'ալ դարձեալ ժողովուրդը ուրիշ՝ գիւղի մը մէջ ասկէ աւելի մեծ անիրաւութիւն մը տեսնելով բարեպաշտութեան եռանդը կ'սկսի սառիլ. երբ կը նկատէ որ Թօբաճ գիւղէն տարուան մը ամուսնացած եւ երեք ամուսնու զաւակ ունեցող երիտասարդը մեղօք ամուսնացեալ է ըսելով կը բանտարկէ, չղթայներու կը զարնէ: Պատկառելի հարսը իր առջին կանչել կուտայ կը յորդորէ զայն իշայրը թողուի եւ ուրիշի մը հետ պաակուի: Ո՛հ եկեղեցւոյ կապածը ինքը քակել կը յանդգնի. . . . հարսը յորդ կ'արտասուէ, եւ ոտքի ինկած թախանձագին կը պաղտաւ իր էրկան ազատութիւնը եւ կ'ըսէ «գերեզմանը միայն զայն իրմէ եւ զիս աւելի կրնայ բաժնել» կաղաղա-

կէ, կը կանչէ սրբազանին ձեռուները կը համբուրէ հոն յիրաւի անգութ սրտերն իսկ կը գորովին այս ողորմ տեսարանին վրայ. բայց դեղնագոյն ասկին ամենուն կը յաղթէ. եպիսկոպոսը կսպառնայ դարձեալ, եւ բռնի սենեակի մը մէջ ուրիշի մը հետ կը պառկէ, եւ դարձեալ ինքը խոյս կ'ուտայ անկէ ալ: Այնուհետեւ ալ ամրաներով չիչխէր վանքէն ելնել, իբրեւ թէ իր անիրաւութիւնն ինքն անգամ խոստովանէր, եւ իցի՛ւ թէ անգամ մ'ալ չեկնէր եւ խեղճ ժողովուրդը քիչ մը հանդարտէր. այլ սակայն քանի մ'ամիսէ ետքը նորէն կէմէրէկ կը դառնայ, դուռ վարի մահալէցի ես, եւ դուռն վերի մահալէցի ըսելով, մէկմէկու մէջ խտրութիւն կը դնէ, մէկ մահալէցիին վրայով միւսին ամբաստանութիւններ կ'ընէ փոխադարձաբար: Ասով կը յաջողի չորս հարիւր տնւոր քաջ Հայ կէմէրէկցիներն ալ պառակտել եւ դըպրոցը կը գոցէ. զորն որ իմ հանգուցեալ հարիւր քսան տարեկան բարեյիշատակ Տէր Դանիէլ հաւս (տէտէ) իր քսակէն կառուցած էր իյաւէրժ յիշատակ իւր անուանը: Ժողովուրդին կէսը կրօնափոխութեան կը դիմէ: Եւ ամէնքը մէկէն բոլոր կէմէրէկցիք կատիպուին իրենց զաւակները բողոքականաց դպրոցը խրկել եւ հոն դաստիարակել:

Ահա ասոնք են. . . տէր, Զաքարիա եպիսկոպոսին դեռ քանի մը ժամուան կենսագրական պատմութիւնը եւ այս ալ վերջին անգամն է որ յուսահատ կէմէրէկցիք Պատրիարքարանէն դարման մը կակնկալեն. ապա թէ ոչ. . . սրբօնարը անդին մեծամեծ յոյսեր կը խոստանայ, զՀայս ի բողոքականութիւն որսալու, ինչպէս արդէն սկսած ալ է ըստ իր քմաղ ուսուցանել Հայ զաւակաց բողոքականութիւնն, աւելորդապաշտ քարոզելով զիրենք ծնող մայր եկեղեցին:

Զեր ազգասիրութիւնը, որ այսպիսի ազգագրութեան գործերու մէջ իբր ի փորձաքարի բազմիցս ճանչցուած է. անշուշտ այս անգամ ալ չպիտի զլանայ Մանդուկէ ազգագրութեան լրագրող քանի մը էջէրը այս կողմնորոշ տառապեալ ժողովուրդը օգտին նուիրել, վստահ ըլլալով որ ամենամեծ ծառայութիւն մը հատուցած պիտի ըլլաք ազգին եւ Հայրենեաց:

Մնամ ցանկացող բարօրութեան սիրելի ազգիս:

Ի դիմաց բոլոր կէմէրէկցոց  
Առտ Բագրատունի

## ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԵՒ

ԲԱՐԱ ՎԵ ԿԱՐԻՊԱՆՏԻ

Շիմտիքի Ծ ունձու Պիօս րաբ, պիւր գալ կիւն ագտեմ Բօմանն պիւր մանաս թրրնա կէզինմէյէ կիթտի, վէ պաշրա հիպտի իլէ իթտիկի միւքեալէ մէլէրինտէ. մերգումէ դարը պիւլիւք գօրգու վէ էն տիլէ իլէ «ազի՛դ բէտէր, ազի՛դ բէտէր, էկէր կարիպալտի Բօմանա կէլիբսէ, հալիլիլ Նիճէ՛ օլաճագ տըր ո տէյի սիւալ

Իթ տիկինտէ, Բարա հազրէթէրի տախի կիւլիւ մէտէրէք, մէրգու մէտի, «է՛յ զէնի գալիլ իման (դերեհաւատ կին) սէն պիլմէզմիսի»ն քի, Հազգ Թէտլեա հազրէթէրի իքի աթէթի պիւր ետրտէ վերմէյ: Շիմտի պիլմէզ գոյէրա աթէթի վարտըր, օյամազ քի կարիպալտի տախի կէլսին ք ճէվապընը վերմիշ տիր:

— Կարիպալտի Ալէքսանտրիտէ պուլունտուղու էսնատէ, օեպտ. 26 ախշա մը իթալեա պահրիկէ նազըրը շէհրի մէզպուրա կիտիպ միւշարիլէյ՝ ճէնէրալը կէօրմիւշ տիր:

— Մէքսիգոտա Ժուարէզ էմրի իլէ Բրուսիա սէթիքի պարօն Մանեիւսիւն խանէսինի պազը Թահրիթաթ արամազ ի. չին պասմըշ օլտու գլարը Թէվաթուր պուլմուշ տուր:

— Ալթիթիա իմրէրաթօրիչասը պուլտէթա համիլէ տիւշմիւշ օլտուղուստան, իմրէրաթօր հազրէթէրի իլէ փարիսէ օլաճագ Խօճուղուղուստան վազ կէշմիշ տիր: Իմրէրաթօր հազրէթէրի ալաթրանկա հոկտեմբեր 23 տէ փարիստէ պէրէնմէքտէ օլուպ, մէզքիւր անըն սօնուստա Սէրկիի Ումուլմի անըն հազըր պուլունտուղուստա, պիւլիւք զիյնէթիլէ գաբանաճագ տըր:

— Սեպտեմբեր 28 տէ, Լօնտրանըն Հօլպօրն մահէնսինտէ ֆէնիանլար պիւր գաշ նէթէր գապըթա իւզէրինէ հիւճմիտուպ, պիւր նէթէր ասաքիւր ազըրճա ետրալանմըշ վէ ֆէնիանլար Թուլթուլմաեղա, Ֆիրաթ իթմիշէր տիր:

— Ալաթրանկա հոկտեմբեր 3 սապահըր Մ. ար Պիլմարգ Բօմէրանիաեա կիթմէք իւզըն Պէրլինտէն միւթէրահի օլուպ, Բայլթալս մէճլիսինտէ Թարաթընտան Մ. Ֆրիէզըն նամ գաթ վէքեալէթ իթմէքտէ տիր:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ԱՍՐԸՄԸՁԸՆ ՄԱՍՔԷԼԻ ԱՁԻՁԼԷՐԻ

Վ Ե

ՏԻՎԱՆԷԼԷՐ ԻԼԷ ՏԻՆՍԻՁԼԷՐԻ

Ե Ա Ն Օ Տ

ՍՕՖՈՒԼՈՒԿՈՒՆ ԳՈՒՐՊԱՆԱՐԸ

Պէյ-օղլուստա Թէքքէնին գարչըրընտա քիթապճը Մ. Վիքին 478 նումէրօլու մաղապսընտա 10 ար ղուրուշա սաթըլմագտա տըր:

ՕՐԱՑՈՑԸ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Ե Ի

ՕՐՅՈՅՑ ՓՈՔՐԱԴԻՐ

1 8 6 8 ի

Ասոնք բաւական մաքուր կերպիւ քիւրքեան տպարանը տպուած եւ կազմուած են:

Պատկերազարդին գինը 30 փարայ. փոքրին 30 »

Եւրոպա կրթեալ ազգային երիտա. ոարդ մը, մասնաւորապէս Հայերեւելի եւ ուզողին նա եւ Գաղղիերէնի, Պատմութեանց, Աշխարհագրութեան եւ Թուաբանութեան դասատուութիւն ընելու պատրաստըլալը կիմացնէ, ազգային վարժարանաց մէջ եղեր է, կամ թէ առանձնաւորաց տուն:

Փափաքող ք' կրնան Բերա Լէվանթ Հէրալտի տպարանին դէմ Պալաուլահան ներէն տեղեկութիւն առնուլ:

ՎԻԵՆՆԱ ՌԻԱՆԳՕՒԱՐԸ

Ալթիթիա տէվէթի Թարաթընտան թէ. էմին օլունմուշ օլտուղու հալտէ, Վիէնանըն հէր նէվի բիւսնգօ ազսիսնլարը վէ բրօմէսլէրի Գալաթմատա Գօմիսիօն իսանը գարուսու եանընտա Նօ. 8 միւսիւ Տ. Գօրիչօնէր մաղապսընտա Ֆիլի րու իթ օլունմագտա տըր:

Մէրգուլ Մ. Գօրիչօնէրին հիւ պիւր քիմսէ իլէ շէրիքիլի օլմաեղա, վէ սաթտըրը պիւլէթիւր իւզէրինտէ (օլթանթի սիթէ կարանթի բառ Տ. Գօրիչօնէր իսան միւսիսիթալ Նօ. 8 կալաթա ա Գօնսթանթիսթիւր) եանի գալպ օլմաեղա Տ. Գօրիչօնէր Թարաթընտան թէէմին զըլընմըշ մանասընտա պիւր եէշիլ պէյգա մէօհիւր պաթըլմըշ տըր, վէ հէր պիւլէթիւմէրօ իլէ գալպ օլունմուշ օլտուղուստան, մէօհիւրսիլ վէ գալպ օլունմուշ մըշ պիւլէթիւր քէնտի մաղապսընտան չըգմըշ կիպի թանթմաեղադըն իսասէ. թէն իլան իտէր:

Ամէլիաթը ճէրրահիլէ իճրա իթմէքսիլին, աղըրեան տիւլէրին վէճալարընը (աղըր) տէֆ ու իզալէ իթմէք, վէ տիւլէրի չըգմըշ օլանլարըն տիւլէրինին եէրլէրինէ գահմէթօրիճէ թապիի վազ օլունմուշ կիպի, դալթի տիգգաթ օլունսա պիւլէ անլաշըլմամագ իւզըն տիւլ գօյմագ, վէ տալիլի ֆէմտէ վէ չէնէտէքի էմրաղ վէ գուրուհ վէ թէզէլիլի տէնտանա թէտալի իթմէք, վէ տիւլէրի թագիրաթընտան, եանի եէրլէրինտէն օյնաեղա, պիրթարաթա տէվրիտիքիքի հալտէ եէրլէրինէ գօյմագ, վէ տալիլի ֆէմթիթմիլլէմէքտէ, վէ բասլանմըշ վէ օրեանլանմըշ օլան տիւլէրին բաս վէ քիւրլէրինի չըգարըպ, ճէվէրի գաթիսինի թէճտի իթմէքտէ, վէ աղըն ֆէնա գօգուլարընը իսլահ իթմէքտէ վէ ալթըն վէ լասթիքտէն գալթիլէ լաթիք վէ բանա վէ սալապէթիլի վէ խաթիքի եէմէք եէնտիկի վազըթտա պիւր գարու զիեան վէրմէզ ալեա եէրլի վէ չըգար գօնուր տիւլէր եարմագտա օլան փարիլի Թապիլպ տիւլճի Մ. Բէլէզ Պէյ-օղլունտա Ալապանի սօգաղընտա 2 նիւմէրօտա իսքեան իթմէքտէ, վէ ալաթրանկա սալաթ 9 տան 4 է գալտար կէլէն վէ կիտէնլէրէն ալթիլաթը մէզքիւրէեի իճրա իլլէմէքտէ օլուպ, քէնտիսինի կէօրմէք վէ կէթիթմէք միւրատ իտէնլէր օլուր իսէ, օրատան սիւալ իթտիրմէլէրի:

ԱԹԷՇ ՎԷ ԷՕՄԻԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՐԸ

Լիթթընըն Շիմ-Լէ Պըլիսի-Վէ Բիւտէրլըն-Գալի Սիւր-Գալի Գալաթիսթիւր:

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY.

2,000,000 Ինկիլթ լիրասը, աւըլ սէրմայէտի 2,250,000 Թանթըն էմիլլէթտէ օլարագ իրաւը 6,600,000 Սէնէվի վարիտաթը

Պու գուլմանեա 1809 սէնէսինտէ եանի սլունտան 38 սէնէ էվէլ թէշիլ օլունմագ, շիմտի իսէ, քէնտի սէրմայէսինտէն պաշգա, Թանթըն էմիլլէթտէ վազ օլունմուշ օլան պիւլէք մէպլաղի սայէսինտէ, տէրքեար օլան, էն զիեա տէ էմիլլէթի գուլմանեալարըն սըրաւընա կէշմիշ տիր: վէ հաթթա մէզքիւր գուլմանեա իլլինտէքի սիկուրթաճըլար տախի քէնտի գարալարընա գարչըրըպ պիւր օլկուրթա Թանթընտա պուլունմագտա տըրլար:

Մէզքիւր գուլմանեա ալէլիսուստա, կէրէք մաղապսընտա վէ կէրէք իսթանպօլ վէ Գալաթա կիւմրիլքէրինտէ կէրէք քէնտիլէրին օլուպ վէ կէրէք էմանլէթէն իւհտէլէրինտէ պուլունտարագ մալ վազ իթմիշ օլան թիւճարարա վէ իսթանպօլտա վէ էիւվարընտա պուլունտան էզ, մաղապ վէ սայիթ էսինիլ սահիպլէրինէ, վէ հէր սընըֆ տիւքքեանը վէ ֆապրիգաճըլարա, վէ էմվալ ու էշեասընը սիկուրթա իթմէք իսթէլէն քիւրաճըլարա իլան վէ պէնան իտէրքի, զիյրտէ մուհարէր իմզա սահիպի, մէզքիւր Գալմաբանեանըն վէքեալէթնամէսի ալքեամընճա, աթէլէ գարչըն հէր նէ գատար միւտտէթ իլլին օլուր իսէ օլուն, էնվէն ֆիեաթլա օլկուրթա մուսալլէսի իթմէքիլէ րուլսաթը քեամիլլէսի վար տըր վէ հէր նէվի գարուր, քէմալի հաղըրըզլա թաղմինէ հաղըրտըր: Պու պապտէ տահա զիեա տէ մալիւմաթ քէնպ իթմէք իսթէլէն, իսթանպօլտա վաղը Շէրիֆ-բաշա իսանընտա 7 նիւմէրօլու օտատա Համբարձուլ աղա Յուսէփեանա, միւրաճաթ իլլէեէճէք տիր:

Գալաթտա կիւմրիւք սօգաղընտա

4 նիւմէրօլու մաղապստա գուլմանեա աճէնթօտուա:

ՈՒԻԼԻԱՄ Բ. ՍՈՒԱՆ

Մ. Բ. Սուանըն մաղապսընտա, Լօնտրանըն էն մէշուր ֆապրիգալարընտան չըգմա օլտուղու հալտէ, հէր ճինա վէ էնվալի պիւլիւքիլէքտէ եանըն. Թուլունմալարըն նէրտիպանլարը վէ եանընա տայիթ ալաթ ու էտէվաթը սայիթ տախի պուլունմագտա, վէ պիրլիքտէ մուլթաւար սուրէթտէ եաղըլմըշ պիրտէ իրալէ պուլունտուղու հալտէ, էնվէն ֆիեաթլա սաթըլմագտա տըր:

ՍԱՂԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆՔ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ  
ԳԷՏ-ՕՂԻՆՅԱ ՅՈՂԸՆԱ ԵՕԼԱ, ՅՕԹՈՂԱՅ ԵՂԵՆԻԼԷ  
ԳԷՐԱՅԷԼԷՐ ԳԱՐԸՆԸՆՅԱ ՆԱԽԵՐՈ 1871.